

ZJEDNOCZONA EUROPA *

PROGRAM PREZYDENCJI DUŃSKIEJ W UNII EUROPEJSKIEJ

lipiec-grudzień 2002 r.

Zjednoczona Europa

1. Od Kopenhagi do Kopenhagi

Cel

Kryteria kopenhaskie

Dotychczasowe postępy

Negocjacje

Rozszerzenie bez nowych podziałów

2. Wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość

Zintensyfikowane wysiłki w walce z międzynarodowym terroryzmem

Skuteczniejsze metody zwalczania przestępczości

Azyl i imigracja

3. Trwały i zrównoważony rozwój

Zwiększenie zatrudnienia, zwiększenie dobrobytu i wzrostu gospodarczego

Większa konkurencja i silniejszy rynek wewnętrzny

Nowoczesny system komunikacyjny

Nowe płaszczyzny społeczeństwa informacyjnego

Transgraniczne egzekwowanie praw

Poprawa stanu środowiska

Bezpieczeństwo i higiena pracy

4. Bezpieczna żywność

Kontynuowanie średniookresowej weryfikacji Wspólnej Polityki Rolnej

Zapewnienie bezpieczeństwa żywności i właściwego traktowania zwierząt

Zapewnienie przyszłości rybołówstwu

Innowacyjna branża spożywcza

5. Globalna odpowiedzialność

Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony

Aspekty wojskowe (część opracowana przez Grecję)

Aspekty cywilne

Zapobieganie konfliktom

Liberalizacja handlu światowego i wsparcie dla krajów rozwijających się

Krzewienie demokracji i praw człowieka

Wzmocnienie stosunków UE z państwami trzecimi i innymi regionami świata

Podsumowanie

* Tekst niniejszego dokumentu w języku angielskim można znaleźć pod adresem internetowym: www.eu2002.dk/ewebeditpro2/upload/OW.Headline/130/EU%20UK.pdf

ZJEDNOCZONA EUROPA

Podstawowym priorytetem duńskiej Prezydencji jest zakończenie negocjacji akcesyjnych z grupą liczącą do dziesięciu państw kandydujących. To właśnie w Kopenhadze w 1993 r. określono warunki przystąpienia nowych państw członkowskich do Unii Europejskiej. I tu także mogą zostać zakończone w 2002 r. negocjacje akcesyjne. Pomyślne zakończenie negocjacji akcesyjnych przyczyni się do stworzenia Europy zjednoczonej, bez podziałów.

Duńska Prezydencja nada także rangę priorytetową innym ważnym sprawom ujętym w programie UE. Unia Europejska musi się wykazać osiągnięciami w wielu ważnych dziedzinach, w których problemy najlepiej rozwiązuje się wspólnie. Ponadto Unia musi wypełnić swe globalne zobowiązania i przyczynić się do znalezienia wspólnych rozwiązań międzynarodowych problemów.

Zatem najważniejsze zagadnienia duńskiej Prezydencji to:

- Od Kopenhagi do Kopenhagi
- Wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość
- Trwały i zrównoważony rozwój
- Bezpieczna żywność
- Globalna odpowiedzialność

Od Kopenhagi do Kopenhagi

Ponad czterdzieści lat rządów komunistycznych w Europie Środkowej i Wschodniej narzuciło kontynentowi sztuczny podział. Obalenie muru berlińskiego stworzyło możliwość jego zjednoczenia. Obecnie nadszedł czas wykorzystania tej możliwości i dotrzymania obietnic, które sobie wzajemnie łożyliśmy w Europie.

Prezydencja duńska będzie dążyć do zakończenia negocjacji akcesyjnych z grupą liczącą do dziesięciu państw do końca 2002 r. Umożliwi to im uzyskanie statusu państw członkowskich UE w 2004 r. Ponadto należy poczynić postępy w negocjacjach z tymi krajami, które będą gotowe do członkostwa w terminie późniejszym, a także umocnić stosunki z nowymi i starymi sąsiadami UE.

Zakończenie negocjacji akcesyjnych nie jest zadaniem, któremu podoła sama Prezydencja duńska. Jest to ogromne wyzwanie, wymagające od wszystkich zainteresowanych stron znacznego wysiłku oraz dążenia do kompromisów. Powinniśmy wszyscy być świadomi historycznej wagi rozszerzenia i dostosować do niej nasze postępowanie.

Rozszerzenie Unii Europejskiej nie jest darem od Zachodu dla Wschodu. Leży ono w interesie całej Europy. Razem możemy budować przyszłość opierającą się na bezpieczeństwie i stabilności. Razem możemy zapewnić sukces i dobrobyt gospodarczy, przynoszące korzyści wszystkim Europejczykom. Na rozszerzeniu Unii skorzysta każdy obywatel Europy.

Wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość

Każdy ma prawo do wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w życiu codziennym. Dlatego wspólnie musimy przeciwdziałać poczuciu zagrożenia związanemu z przekraczającą

granice przestępczością. Przyjmuje ona różne formy: terroryzmu, nielegalnej imigracji, handlu kobietami, przestępstw narkotykowych i pornografii dziecięcej w Internecie. Często jest organizowana na skalę międzynarodową. Należy jej przeciwdziałać w obrębie Europy i całego świata. 11 września 2001 r. stanęliśmy przed nowymi wyzwaniami. Duńska Prezydencja nada wysoki priorytet realizacji Planu Działania UE, mającego na celu przeciwdziałanie międzynarodowemu terroryzmowi, i wspólnym inicjatywom w dziedzinie współpracy organów policyjnych i sądownictwa karnego. W obrębie UE istnieje porozumienie co do tego, że konieczne są wspólne, konkretne działania w zakresie polityki azylu i imigracji, łącznie z zaostrzeniem kontroli granicznej. Prezydencja nada wysoki priorytet tej dziedzinie.

Trwały i zrównoważony rozwój

Silna i konkurencyjna gospodarka europejska jest warunkiem trwałego wzrostu [gospodarczego], dobrej koniunktury i dobrobytu w naszych krajach. Rozwój musi przy tym przebiegać w sposób trwały i zrównoważony, o ile chcemy zachować i poprawić stan środowiska, od którego w tak dużej mierze zależy. Są to najważniejsze zadania dla wszystkich rządów w Europie; wymagają one także znacznych, zbiorowych wysiłków w obrębie UE. Obecnie, gdy już istnieje euro, musimy zebrać owoce jego wprowadzenia do obiegu. Musimy się skoncentrować na dążeniach poszczególnych krajów do stworzenia miejsc pracy dla większej liczby obywateli oraz zapewnić trwałe podstawy gospodarcze, unikając jednocześnie szkodliwej konkurencji podatkowej i uchylania się od płacenia podatków, tak abyśmy byli w stanie sfinansować system opieki społecznej, zwłaszcza w kontekście starzenia się społeczeństwa. Musimy wzmocnić konkurencję i zapewnić możliwość dokonywania indywidualnego, wolnego wyboru między liberalizacją a spójnym wdrażaniem zasad rynku wewnętrznego. Dobry stan środowiska naturalnego i dobrze prosperująca gospodarka są wzajemnie od siebie zależne. Musimy więc przekształcić cel trwałego i zrównoważonego rozwoju w praktyczne rezultaty zarówno w obrębie UE, jak i w skali całego świata.

Bezpieczna żywność

Wiele wydarzeń, do których doszło w ostatnich latach, dobitnie ukazało potrzebę zapewnienia zdrowej i bezpiecznej żywności. Jako konsumenci musimy mieć pewność, że artykuły spożywcze kupowane przez nas w sklepach spełniają najwyższe standardy. Wspólne problemy wymagają wspólnych rozwiązań. Bezpieczeństwo żywności – od gospodarstwa rolnego do talerza – jest w związku z tym bardzo ważnym zadaniem dla UE. Równocześnie konieczne jest ponowne przeanalizowanie założeń Wspólnej Polityki Rolnej, tak abyśmy mogli ją rozwijać w kierunku w większym stopniu zorientowanym na rynek i uwzględniającym w większym stopniu wymogi środowiska naturalnego. Istnieje również potrzeba opracowania nowej polityki w dziedzinie rybołówstwa, która uwzględniałaby w niezbędnym zakresie interesy rybaków, a równocześnie zapewniłaby na przyszłość utrzymanie wystarczających zasobów ryb morskich. Żywność, rolnictwo i rybołówstwo stanowią więc niezwykle ważne zagadnienia dla duńskiej Prezydencji.

Globalna odpowiedzialność

W połączonym coraz gęstsza siecią wzajemnych powiązań świecie fanatyzm i bieda są największymi zagrożeniami dla globalnego bezpieczeństwa. Dzięki opartej na mocnych podstawach tradycji demokracji i poszanowania praw człowieka Europa ma do odegrania naturalną rolę i obowiązek w dążeniu do zapewnienia pokoju i rozwoju. Na tych wspólnych wartościach i interesach są zbudowane mocne powiązania transatlantyckie.

Duńska Prezydencja dołoży wszelkich starań, aby Europa – w ścisłej współpracy z tymi, którzy myślą podobnie – mogła odgrywać aktywną rolę w świecie – w szczególności w walce z terroryzmem. Światowy Szczyt Zrównoważonego Rozwoju w Johannesburgu będzie znakomitą okazją do upowszechniania idei globalnego dialogu i porozumienia. Prezydencja będzie z determinacją dążyć do zawarcia na szczycie globalnego porozumienia, w którym będzie mowa zarówno o konkretnych postępach, jak i wzajemnych zobowiązaniach. Dialog i wzajemność będą także podstawowymi tematami szczytu ASEM 4 w Kopenhadze, podczas którego dojdzie do dalszego zacieśnienia stosunków między Azją i Europą.

* * *

Duńska Prezydencja będzie się charakteryzować przejrzystością. Obywatele europejscy i media muszą móc z bliska przyglądać się wydarzeniom w Unii Europejskiej. Zadaniem witryny internetowej Prezydencji: eu2002.dk jest przedstawianie wszechstronnych, łatwo dostępnych informacji. Wiedza o działalności legislacyjnej UE musi być jak najszerszej udostępniana opinii publicznej.

Duńska Prezydencja wprowadzi w jak największym możliwym stopniu zmiany organizacji i funkcjonowania Rady, przygotowując ją do rozszerzenia Unii, o których zadecydowano podczas posiedzenia Rady Europejskiej w Sewilli. Będą również prowadzone intensywne działania, aby zapewnić organizację posiedzeń Rady Europejskiej w Brukseli i Kopenhadze, zgodnie z tymi decyzjami. W coraz większej mierze będzie się kłaść nacisk na osiąganie konkretnych wyników i wyznaczanie politycznych wytycznych rozwoju UE. Zmniejszy się liczba rad ministerialnych. Decyzja ta będzie także oznaczać większą otwartość w procesie legislacyjnym UE.

I wreszcie, dyskusje na temat przyszłości UE muszą nabrać wymaganej dynamiki. Jest to zadanie Konwentu, który ma przygotować Konferencję Międzyrządową w 2004 r. Duńska Prezydencja złoży sprawozdanie z postępu prac podczas posiedzeń Rady Europejskiej w Brukseli i Kopenhadze. Zakładane cele obejmują większą jasność w kwestii zadań UE, większą przejrzystość i więcej demokracji. W związku z tym parlamenty poszczególnych państw i Parlament Europejski odegrają bardzo ważną rolę w działaniach na rzecz zbliżenia Unii do jej obywateli.

Współpraca międzyinstytucjonalna jest warunkiem postępu w realizacji zadań objętych harmonogramem prac UE. Dotyczy to codziennych prac legislacyjnych oraz realizacji kolektywnego projektu historycznego – rozszerzenia UE. W związku z tym duńska Prezydencja planuje ścisłą współpracę z Parlamentem Europejskim i Komisją.

* * *

Parlament duński – Folketing postanowił zorganizować w trakcie duńskiej Prezydencji wiele spotkań, których celem będzie wzmocnienie parlamentarnego wymiaru współpracy w obrębie UE. Folketing będzie w związku z tym gospodarzem serii organizowanych na dużą skalę posiedzeń dotyczących bieżących zagadnień istotnych dla UE, w których to posiedzeniach będą uczestniczyć zarówno obecni członkowie Unii, jak i państwa kandydujące. Niektóre z tych spotkań odbędą się w ramach tego, co stopniowo staje się ugruntowaną współpracą między parlamentami, to jest odbywających się co sześć miesięcy konferencji dla członków Konferencji Komisji do spraw Wspólnotowych i Europejskich Parlamentów Europejskich (tzw. konferencji COSAC).

1. OD KOPENHAGI DO KOPENHAGI

Dzięki, w szczególności, imponującym działaniom reformatorskim przeprowadzonym w krajach kandydujących negocjacje na temat rozszerzenia są obecnie tak dalece zaawansowane, iż należy uhonorować złożone obietnice przyznania członkostwa w UE. Przed końcem 2002 r. planowane jest zakończenie rokowań z grupą liczącą do dziesięciu krajów, tak aby pierwsze z nich, zgodnie z obietnicą, mogły przystąpić do Unii w 2004 r. Równocześnie musi zostać osiągnięty maksymalny możliwy postęp w negocjacjach z krajami, które będą gotowe do członkostwa w UE w terminie późniejszym. Zakończenie negocjacji jest trudnym zadaniem, które będzie wymagać woli politycznej i dążenia do kompromisu od wszystkich stron.

Cel

Rozszerzenie [UE] jest absolutnie najważniejszym zadaniem stojącym przed duńską Prezydencją. Stawia sobie ona za cel doprowadzenie do zakończenia negocjacji akcesyjnych z grupą liczącą do dziesięciu państw przed końcem 2002 r. Konieczne jest również poczynienie jak największych postępów w rokowaniach z tymi państwami, które nie zakończą rozmów podczas duńskiej kadencji przewodniczenia UE.

Warunki przystąpienia do Unii – tak zwane kryteria kopenhaskie – zostały sformułowane podczas posiedzenia Rady Europejskiej w Kopenhadze w 1993 r. Obecnie, zaledwie dziesięć lat później, mamy szansę zwieńczyć cykl: od Kopenhagi do Kopenhagi.

Kryteria kopenhaskie

Kryteria kopenhaskie to warunki, które kraje kandydujące muszą spełnić, aby przystąpić do UE. Wymagane są: stabilny ustrój demokratyczny, ochrona mniejszości narodowych i poszanowanie praw człowieka. Ponadto w krajach tych musi funkcjonować sprawna gospodarka rynkowa i muszą być one na tyle silne ekonomicznie, aby mogły stawić czoło presji konkurencji w obrębie wewnętrznego rynku UE. Wreszcie, nowe państwa członkowskie muszą być w stanie przyjąć na siebie zobowiązania związane z członkostwem w Unii. Oznacza to, że muszą włączyć do swojego prawa kompleksowe prawodawstwo UE i egzekwować nowe przepisy.

Dotychczasowe postępy

Kryteria kopenhaskie wyznaczyły kierunek procesowi reform, który został zapoczątkowany w krajach kandydujących, by mogły one spełnić warunki członkostwa. Zadanie to jest bardzo trudne i wymaga wprowadzenia zmian w całym przekroju społeczeństwa. Kraje kandydujące zrobiły imponujące postępy, co Komisja podkreślała już wielokrotnie, np. w swoich raportach z postępu prac z listopada 2001 r. Proces reform jest obecnie na tyle zaawansowany w wielu z omawianych państw, że w październiku 2002 r. Komisja zadecyduje, z którymi z nich będzie można zakończyć negocjacje pod koniec 2002 r. Dziesięć zbliża się już do wypełnienia warunków członkostwa w UE.

To, że negocjacje akcesyjne z pierwszymi krajami kandydującymi będzie można zakończyć za duńskiej Prezydencji, jest wynikiem prac prowadzonych wcześniej, gdy Unii przewodniczyły inne państwa. W 1998 r. rozpoczęto rokowania z Cyprem, Estonią, Polską, Słowenią, Republiką Czeską i Węgrami. Decyzja o rozpoczęciu negocjacji akcesyjnych wyznaczyła

również ramy dla aktywnego udziału trzech pozostałych krajów kandydujących w procesie rozszerzania Unii. Proces i szybkość procesu reform w tych ostatnich krajach uitorowały drogę otwarciu rozmów z Bułgarią, Malcią, Łotwą, Litwą, Rumunią i Słowacją w lutym 2000 r. Szwedzkiej Prezydencji udało się dokonać przełomu w procesie rozszerzania UE w pierwszej połowie 2001 r. Belgijska Prezydencja utrzymała nadane temu procesowi tempo. W rezultacie, gdy zakończyła się kadencja tej ostatniej – w grudniu 2001 r. – UE podkreśliła, że podjęła mocne postanowienie o zakończeniu negocjacji akcesyjnych najpóźniej do końca 2002 r. z tymi krajami kandydującymi, które są do tego gotowe, tak aby mogły wziąć udział w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2004 r. już jako członkowie Unii. Po raz pierwszy wymieniono wtedy nazwy państw, które uznano za wystarczająco przygotowane: Cypr, Estonię, Łotwę, Litwę, Malcję, Polskę, Słowację, Słowenię, Czechy i Węgry. Prezydencja hiszpańska poczyniła dalsze znaczące postępy w negocjacjach w pierwszej połowie 2002 r. Podczas szczytu Rady Europejskiej w Sewilli opracowano harmonogram przewidujący zamknięcie rozmów pod koniec 2002 r. Jesienią 2002 r. Rada Europejska zadecyduje, z którymi krajami kandydującymi będzie można zakończyć negocjacje. Zostanie także ustalone stanowisko UE we wszystkich kwestiach finansowych związanych z rozszerzeniem, tak aby można je było przedstawić krajom kandydującym najpóźniej pod koniec listopada.

Teraz nadszedł czas, aby podjąć ostateczne kroki i wywiązać się z obietnic przyznania członkostwa w UE.

Negocjacje

Postępy krajów kandydujących we wdrażaniu reform umożliwiły zakończenie negocjacji w największej do tej pory części obszarów objętych współpracą w ramach UE. To właśnie dzięki temu postępowi może się okazać możliwe zamknięcie rokowań z pierwszymi państwami przed końcem 2002 r. Wcześniej jednak trzeba będzie rozwiązać kilka trudnych tematów. Należy do nich, o czym nie wolno zapominać, udział krajów kandydujących we Wspólnej Polityce Rolnej. Jeśli negocjacje mają zostać zakończone, konieczne będą konstruktywne wysiłki i dążenie do kompromisu zarówno ze strony państw kandydujących, jak i państw członkowskich. Komisja ma do odegrania ważną rolę we wspieraniu tego procesu. Kraje kandydujące muszą kontynuować działania na rzecz spełnienia warunków członkostwa oraz przeprowadzić do końca pozostałe reformy, łącznie ze stworzeniem [stosownego] potencjału administracyjnego.

Dla procesu rozszerzenia Unii Europejskiej zasadnicze znaczenie ma poparcie ze strony społeczeństwa. Po zakończeniu negocjacji akcesyjnych zostaną przeprowadzone referenda na temat członkostwa w kilku z krajów kandydujących. Duńska Prezydencja dołoży wszelkich starań, by zapewnić ostatniej fazie negocjacji akcesyjnych taki przebieg, aby utrzymać poparcie społeczeństw zarówno w krajach kandydujących, jak i w państwach członkowskich.

Wysiłki podejmowane przez poszczególne kraje kandydujące są nadal czynnikiem determinującym postęp negocjacji akcesyjnych. Dotyczy to także państw, które przystąpiły do rokowań dopiero w 2000 r. Mają one szansę prześcignąć kraje, które rozpoczęły negocjacje w 1998 r.; to się właściwie już stało.

Prezydencja szwedzka rozpoczęła prace nad opracowaniem projektu traktatu rozszerzeniowego. Prace te będą kontynuowane podczas duńskiej Prezydencji, tak aby możliwe było jego podpisanie jak najszybciej po zamknięciu negocjacji.

Rozszerzenie bez nowych podziałów

Należy się spodziewać, że nie wszystkie kraje kandydujące, prowadzące obecnie negocjacje akcesyjne, będą w stanie je zakończyć podczas duńskiej Prezydencji. W związku z tym należy dołożyć szczególnych starań, aby zapewnić kontynuację i intensyfikację postępów tych krajów na drodze do członkostwa. Dotyczy to Rumunii i Bułgarii. Należy opracować kalendarium (*road map*) dalszych negocjacji z tymi krajami. Duńska Prezydencja dołoży wszelkich starań na rzecz zapewnienia szybkiego tempa dalszych negocjacji z tymi krajami, aby wizja ich członkostwa w UE była realna.

Jako kraj kandydujący Turcja uczestniczy w procesie rozszerzania UE. Tak jak i inne kraje kandydujące musi więc spełnić polityczne warunki członkostwa, aby móc przystąpić do negocjacji. W trakcie swojej Prezydencji Dania będzie kontynuować prace nad zbliżeniem Turcji do UE.

Równoległe z procesem rozszerzania UE będzie umacniać stosunki z Rosją i krajami, które staną się „nowymi” sąsiadami Unii na wschodzie: Ukrainą, Białorusią i Mołdową. Prezydencja dopilnuje również, aby rozszerzenie nie stworzyło nowych podziałów w Europie, oraz dołoży starań, aby zapewnić jak najpełniejsze wykorzystanie wszelkich możliwości, jakie tworzy rozszerzenie Unii Europejskiej.

2. WOLNOŚĆ, BEZPIECZEŃSTWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ

Wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości państwa członkowskie nie mogą zapewnić w pojedynkę. Bezpieczeństwo obywateli jest zadaniem zbiorowym, które wymaga wspólnie prowadzonych działań. Dotyczy to zwłaszcza kontynuowania walki z międzynarodowym terroryzmem po atakach z 11 września 2001 r. i dynamizacji działań mających na celu przeciwdziałanie przestępczości transgranicznej. Równocześnie należy przyspieszyć prace nad wspólną europejską polityką azylową i imigracyjną, w pełni przestrzegając zawartych porozumień międzynarodowych. Obywatele państw trzecich przebywający w Unii legalnie muszą mieć zagwarantowane sprawiedliwe traktowanie. Należy zdynamizować współpracę nad kontrolą zewnętrznych granic UE. Konieczne jest zwalczanie nielegalnej imigracji i handlu ludźmi. Polityka imigracyjna musi odgrywać większą rolę w polityce zagranicznej UE.

Zintensyfikowane wysiłki w walce z międzynarodowym terroryzmem

Podczas duńskiej Prezydencji zwalczaniu międzynarodowego terroryzmu zostanie nadany wysoki priorytet. Zgodnie z planem działania UE będą prowadzone intensywne prace stanowiące konsekwencję ataków terrorystycznych z 11 września 2001 r., i obejmujące:

Wzmocnienie głównej roli UE poprzez:

- zwiększenie nacisku na zwalczanie terroryzmu w polityce zagranicznej i bezpieczeństwa UE;
- systematyczną ocenę wkładu państw trzecich w zwalczanie terroryzmu;
- wprowadzenie klauzul antyterrorystycznych do porozumień z innymi krajami.

UE musi służyć przykładem na forum ONZ i w innych gremiach międzynarodowych, poprzez:

- przystąpienie do międzynarodowej koalicji antyterrorystycznej i współpracę z USA;

- przystąpienie do generalnej konwencji przeciw terroryzmowi i powszechne zatwierdzenie 12 istniejących konwencji ONZ o zwalczaniu określonych aktów terrorystycznych;
- powszechne wdrożenie rezolucji Rady Bezpieczeństwa NZ i kontynuację prac nad zamrożeniem majątku terrorystów;
- skuteczność unijnych inicjatyw zapobiegających terroryzmowi w dziedzinie rozbrojenia, nierozpowszechniania broni i kontroli eksportu;
- udoskonalenie współpracy nad ochroną ludności przed możliwością ataków biologicznych, chemicznych i nuklearnych.

Opracowanie nowych instrumentów służących zwalczaniu terroryzmu, w tym:

- ustanowienie wspólnego monitorowania typowych metod operacyjnych terrorystów, co powinno pomóc w zapobieganiu terroryzmowi i jego zwalczaniu;
- zawarcie porozumień z USA o współpracy w dziedzinie ekstradycji i wzajemnej pomocy prawnej w sprawach kryminalnych.

Duńska Prezydencja będzie aktywnie dążyła do uznania na arenie międzynarodowej faktu, że walkę z terroryzmem można prowadzić również za pośrednictwem czynnej i skutecznej polityki i pomocy rozwojowej. Wsparcie w walce z biedą oraz stwarzanie korzystnych warunków do rozwoju demokracji i poszanowania praw człowieka mogą pomóc w zlikwidowaniu żyznej gleby dla fundamentalizmu i przemocy politycznej.

Skuteczniejsze metody zwalczania przestępczości

Rozszerzenie UE będzie także jednym z podstawowych priorytetów Prezydencji w sferze współpracy między organami policji i sądownictwa kryminalnego. Konieczne jest wzmocnienie tej współpracy, aby było możliwe skuteczniejsze zwalczanie przestępczości transgranicznej. Unii, powiększonej o pewną liczbę nowych państw członkowskich, będzie potrzebna także ściślejsza współpraca w dziedzinie kontroli granic. Jej istotnym elementem jest szybka i pewna wymiana informacji między krajami UE. Aby zintensyfikować współpracę, w trakcie Prezydencji duńskiej będą prowadzone działania na rzecz rozszerzenia elektronicznego Systemu Informacyjnego z Schengen (SIS II).

Przestępczość narkotykowa pozostaje poważnym problemem, o ponadnarodowym charakterze. Zostanie przeprowadzony przegląd śródkresowy planu działania UE na rzecz zwalczania przestępczości narkotykowej, aby ocenić postępy poczynione przez państwa członkowskie w zakresie realizacji celów tego planu. Duńska Prezydencja będzie dążyć do ustanowienia wytycznych i priorytetów politycznych niezbędnych w kontynuowaniu prac w omawianej dziedzinie. Zostaną także podjęte inicjatywy na rzecz wzmocnienia działań umożliwiających leczenie narkomanów w trakcie odbywania przez nich kar pozbawienia wolności.

Jednym z wymogów, które muszą zostać spełnione, aby zapewnić skuteczne egzekwowanie prawa, jest łatwiejszy dostęp do wymiany informacji w obrębie państw członkowskich między policją, prokuratorami itp. W związku z tym Prezydencja będzie prowadziła prace nad zapewnieniem zarówno technologicznie, jak i prawnie udoskonalonej, elektronicznej wymiany informacji między policją i prokuraturą w państwach członkowskich, zwłaszcza w odniesieniu do odcisków palców i szczegółów wcześniejszych wyroków skazujących.

Istotne znaczenie dla społecznego poczucia sprawiedliwości ma to, aby wyroki w sprawach kryminalnych wydawane w jednym państwie członkowskim mogły być egzekwowane w innym (wzajemne uznawanie). W związku z tym Prezydencja chciałaby kontynuować prace w tej dziedzinie, koncentrując się na grzywnach i nakazach konfiskaty mienia. Będzie również dążyć do intensywniejszej współpracy w zakresie przestrzegania zakazów sądowych.

Bardziej nasilone działania w dziedzinie zwalczania przestępczości wymagają ścisłej współpracy z pewną liczbą krajów spoza grona państw członkowskich. Prezydencja będzie w tym przypadku przywiązywać szczególną wagę do zapobiegania i zwalczania handlu kobietami i seksualnego wykorzystywania dzieci.

W ramach generalnego zdynamizowania wysiłków w tej dziedzinie Prezydencja ma także zamiar:

- kontynuować prace nad rewizją konwencji w sprawie ustanowienia Europejskiego Biura Policji (Europolu);
- zorganizować współpracę w zakresie zapobiegania i zwalczania ataków na zawodowych kierowców;
- dążyć do zacieśnienia współpracy przy wspólnym korzystaniu z pracy oficerów łączności z policją w państwach innych niż członkowskie;
- kontynuować pracę nad zbliżeniem prawa karnego i przewidywanych przez nie kar w dziedzinach o znaczeniu ponadnarodowym, np. w dziedzinie przestępczości informatycznej, rasizmu i ksenofobii oraz korupcji w sektorze prywatnym;
- umacniać współpracę nad badaniem zbrodni wojennych i podobnych ciężkich zbrodni.

Współpraca celna jest podstawowym elementem działań w zakresie zwalczania przestępczości transgranicznej, działań, które należy zintensyfikować. W ramach wysiłków w tej dziedzinie duńska Prezydencja będzie:

- kontynuować wdrażanie postanowień II Konwencji z Neapolu, której celem jest w szczególności umożliwienie policji prowadzenia pościgów przez granice wewnętrzne UE;
- kontynuować wdrażanie Konwencji o wykorzystywaniu technologii informatycznych w sprawach celnych (Konwencji CIS), której celem jest zapewnienie skuteczniejszej współpracy i skuteczniejszych procedur kontrolnych w zakresie prowadzenia dochodzenia i ścigania poważnych naruszeń prawa krajowego;
- kontynuować opracowywanie planu działania mającego na celu zapewnienie skutecznej kontroli granic zewnętrznych UE przez organy celne po rozszerzeniu Unii.

Azyl i imigracja

Polityka azylowa i imigracyjna jest ważnym elementem wysiłków na rzecz przekształcenia UE w obszar wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości – także dla tych obywateli państw trzecich, którzy przebywają legalnie na terenie UE. W Sewilli Rada Europejska podjęła decyzję o wzmocnieniu współpracy w tej dziedzinie, a zatem Prezydencja duńska będzie postępować zgodnie z nią.

W dążeniu do realizacji celów wyznaczonych w dziedzinie azylu i imigracji Prezydencja będzie kontynuować kompleksowe prace, prowadzone na podstawie przyjętych wytycznych,

mających służyć wdrożeniu [stosownych] postanowień Traktatu o ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej. Prezydencja zapewni skuteczne i wyważone kontynuowanie negocjacji na temat licznych propozycji Komisji w sprawie wdrożenia wspomnianych postanowień.

Jednym z fundamentów wspólnej europejskiej polityki azylowej jest stworzenie nowych zasad w sprawie organów odpowiedzialnych za rozpatrywanie wniosków o azyl (Dublin II). W związku z tym Prezydencja dołoży szczególnych starań na rzecz osiągnięcia porozumienia dotyczącego propozycji Komisji w tej sprawie.

Istotną sprawą jest również wprowadzenie wspólnej definicji pojęcia „uchodźca” i innych form ochrony imigrantów. W związku z tym Prezydencja nada priorytet pracom mającym na celu przeforsowanie i osiągnięcie porozumienia na podstawie propozycji dyrektywy przedstawionej przez Komisję.

Obywatele państw trzecich przebywający nielegalnie na terytorium państw członkowskich muszą mieć zapewnione sprawiedliwe traktowanie. Ważne jest zapewnienie skutecznej polityki integracji. Należy dążyć do przyznania obywatelom państw trzecich praw i obowiązków odpowiadających prawom i obowiązkom obywateli UE. Na tej podstawie Prezydencja będzie kontynuować prace nad wysuniętą przez Komisję propozycją praw, wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich. W centrum zainteresowania znajdzie się także integracja tej grupy osób ze społeczeństwem europejskim.

Bezpieczeństwo zewnętrznych granic UE jest bardzo poważnym problemem dla obywateli Europy. Kontynuacja dobrze funkcjonującej współpracy w zakresie kontroli granic europejskich (współpraca z Schengen) to jeden z podstawowych warunków stworzenia bezpiecznego obszaru dla podróżowania w obrębie granic UE. Rozszerzenie Unii będzie się wiązać z nowymi wyzwaniem dla kontroli granic zewnętrznych. Prezydencja traktuje jako sprawę wysoce priorytetową wzmocnienie i zwiększenie jej skuteczności. W związku z tym Dania będzie kontynuować działania na rzecz dalszego rozwinięcia współpracy z Schengen, łącznie z założeniem europejskiej bazy danych zawierającej informacje o wizach.

Zapewnienie skutecznej kontroli granic zewnętrznych wymaga podejmowania wspólnych działań na znacznym obszarze, zgodnie z wnioskami z posiedzenia Rady Europejskiej w Sewilli. Podczas duńskiej Prezydencji szczególny nacisk będzie położony na wdrożenie wielu środków praktycznych: wspólne operacje na granicach zewnętrznych, projekty pilotażowe i ustanowienie sieci oficerów łącznikowych. Prezydencja będzie także kontynuować prace nad opracowaniem wspólnego modelu analizy ryzyka, aby wskazać słabe punkty kontroli zewnętrznych granic UE.

Skuteczne kierowanie ruchami migracyjnymi i zwalczanie nielegalnej imigracji i handlu ludźmi są również ważnymi elementami polityki Unii. Prezydencja będzie nadal realizować plan działania na rzecz zwalczania nielegalnej imigracji i handlu żywym towarem w UE. Będzie postępować zgodnie z zaleceniami Zielonej Księgi Komisji Europejskiej w sprawie polityki wobec osób pozbawionych prawa pobytu na jej obszarze. Jednym z elementów tej polityki jest zawieranie porozumień o readmisji między Komisją a krajami trzecimi. Prezydencja będzie się starać przyspieszyć proces zawierania porozumień obecnie negocjowanych i będzie prowadzić aktywne działania na rzecz zatwierdzenia dalszych kierunków rokowań w sprawie tego typu porozumień z innymi wybranymi krajami.

Prezydencja będzie także działać na rzecz wprowadzenia do wszystkich przyszłych umów o współpracy i stowarzyszeniu, zawieranych przez UE, klauzuli o wspólnym kierowaniu ruchami migracyjnymi i o readmisji nielegalnych imigrantów. Takie klauzule będą zgodne z zasadami ustalonymi na posiedzeniu Rady Europejskiej w Sewilli. Współpraca w tej dziedzinie będzie w przyszłości istotnym elementem współpracy między UE i jej państwami członkowskimi z państwami trzecimi. Dotyczy to także możliwości podjęcia odpowiednich kroków, gdy bez uzasadnionego powodu kraj trzeci nie zechce współpracować.

Duńska Prezydencja będzie nadal dążyć do włączenia aspektów związanych z migracją i ruchami migracyjnymi do polityki zagranicznej UE oraz do wprowadzenia do programu UE dyskusji nad zależnością między redukcją biedy migracją, łącznie z działaniami na rzecz zapobiegania konfliktom. Prezydencja będzie także pracować nad większym zrozumieniem wagi wysiłków podejmowanych w zbliżonych dziedzinach.

3. TRWAŁY I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

Dobrobyt gospodarczy zależy od zapewnienia właściwych warunków osobom prywatnym i firmom. Praca powinna się opłacać. Powinna istnieć swobodniejsza konkurencja, zapewniająca lepsze i tańsze towary. Musimy realizować konsekwentną politykę mającą na celu umacnianie trwałego i zrównoważonego rozwoju. Powinien istnieć łatwiejszy dostęp do organów sprawiedliwości przez granice narodowe, np. w sprawach o windykację należności lub dostęp do dziecka. Najważniejszym bogactwem Europy są: wiedza, edukacja i szkolenia, badania i pomysły. Musimy wspólnie doprowadzić do poprawy tych warunków, zamiast działać sobie wzajemnie na szkodę przez nieuczciwą konkurencję podatkową i pomoc państwa.

Zwiększenie zatrudnienia, zwiększenie dobrobytu i wzrostu gospodarczego

Podstawowym wyzwaniem dla gospodarek europejskich na nadchodzące lata jest znalezienie zatrudnienia dla większej liczby ludzi i zapewnienie trwałego spadku bezrobocia. Przyczyni się to do zwiększenia dobrobytu i zapewni trwałość zamożności społeczeństw europejskich w warunkach rosnącej liczby starszych obywateli.

Aby można było w przyszłości zapewnić dobrobyt, praca musi się opłacać i więcej ludzi powinno rezygnować z biernego korzystania z zasiłków i podejmować pracę. Osoby mające zatrudnienie powinny mieć motywację do pracowania więcej i przez dłuższą część życia. Jest to także konieczne, aby w globalnej konkurencji Europa nie pozostała w tyle za takimi krajami jak np. USA. Państwa członkowskie powinny w związku z tym rozważyć potrzebę odpowiednich dostosowań w dziedzinie podatków i płatności transferowych oraz zasad wycofywania się z rynku pracy.

Każdy z krajów UE samodzielnie odpowiada za sprostanie zadaniu wprowadzenia większej liczby osób na rynek pracy i zapewnienie dobrze prosperującej gospodarki opartej na trwałych podstawach. Do osiągnięcia tych celów potrzebna jest jednak również skuteczna współpraca w dziedzinie polityki gospodarczej w obrębie Unii, gdyż przed poszczególnymi państwami w dużej mierze stoją te same wyzwania. Państwa członkowskie muszą udoskonalić i uprościć techniki i metody współpracy. Podstawowym jej narzędziem będą nadal ogólne wytyczne polityki gospodarczej, przy czym kraje [członkowskie] powinny wspólnie przygotowywać zalecenia dotyczące środków niezbędnych do realizacji założonych celów.

Duńska Prezydencja powinna prowadzić działania mające na celu:

- udoskonalenie współpracy w dziedzinie polityki gospodarczej poprzez większe skoncentrowanie się nad tym, co poszczególne kraje w rzeczywistości robią na rzecz zapewnienia zatrudnienia większej liczbie osób i utrzymania trwałego dobrobytu gospodarczego; jest to ważniejsze niż ustalanie coraz to nowych celów;
- opracowanie prostszych i spójniejszych metod współpracy, tak aby zmniejszyć nakładanie się na siebie działań i ograniczyć zbędną biurokrację;
- uproszczenie strategii zatrudnienia w UE i skoncentrowanie się na zapewnieniu przez państwa członkowskie pracy dla większej liczby osób.

Duńska Prezydencja będzie aktywnie dążyć do zakończenia przez UE prac nad ustawami podatkowymi przed końcem 2002 r., tak jak zostało to uzgodnione. Jednym z celów tych regulacji prawnych jest zapewnienie finansowania społeczeństw dobrobytu w krajach Unii. Mają one pomóc we wspieraniu rynku wewnętrznego UE przez systemy podatkowe poszczególnych państw członkowskich, a także powinny zapewnić, że kraje nie będą się uciekać do nieuczciwych metod, aby przyciągnąć firmy i kapitał kosztem swych sąsiadów. Powinny też być tak skonstruowane, aby osoby prywatne nie uchylały się od płacenia podatków za pomocą inwestowania oszczędności za granicą. Państwa powinny się wymieniać informacjami na temat oszczędności transgranicznych. Przyczyni się to także w sposób istotny do zwalczania przestępczości gospodarczej, w tym prania brudnych pieniędzy i finansowania terroryzmu.

Duńska Prezydencja przywiązuje także dużą wagę do tego, aby państwa członkowskie Unii ustanowiły, jak uzgodniono, równoległe z otwarciem rynków energii, wspólne, podstawowe zasady opodatkowania tego zasobu, przy czym na terenie całej UE powinny obowiązywać wspólne minimalne stawki podatkowe. Wyrówna to warunki konkurencji między firmami w obrębie UE i pomoże w zapewnieniu realizacji celów z dziedziny ochrony środowiska naturalnego w sposób efektywny ekonomicznie. Problemy w tej dziedzinie mają z natury zasięg ponadnarodowy, w związku z czym opodatkowanie uwzględniające potrzeby środowiska naturalnego wymaga porozumienia w skali całej Unii.

Większa konkurencja i silniejszy rynek wewnętrzny

Konsumenci odniosą korzyści z właściwie funkcjonującego, transgranicznego rynku wewnętrznego w sektorze ubezpieczeń, kredytów konsumpcyjnych, emerytur, papierów wartościowych i innych usług finansowych. Wspólna waluta uwypukla to obecnie nawet jeszcze bardziej niż przedtem. Wzrost konkurencji przyczyni się do obniżki kosztów finansowania firm i zwiększenia zysków inwestorów i dzięki temu można będzie zapewnić wyższe emerytury. Podczas duńskiej Prezydencji powinno dojść do znacznego postępu w przyjmowaniu 16 zaległych dyrektyw dotyczących spraw finansowych i konsumenckich.

Prezydencja będzie traktować jako priorytetowe prace nad zwiększeniem konkurencji, co powinno przynieść korzyści firmom i konsumentom. Zostanie to zapewnione poprzez:

- unowocześnienie zasad konkurencji obowiązujących w UE, tak aby można było szybko i skutecznie rozstrzygać sprawy związane z ich naruszaniem;
- uproszczenie dyrektyw UE dotyczących zamówień publicznych, tak aby firmom łatwiej było uczestniczyć w przetargach na zamówienia publiczne za granicą; zwiększy to

konkurencję i będzie bodźcem dla wzrostu [gospodarczego], umożliwi również sektorowi publicznemu i obywatelom lepsze spożytkowanie pieniędzy;

- kontynuowanie prac nad ograniczeniem pomocy publicznej i jej wpływu na konkurencyjność, tak aby w efekcie można było zredukować lub całkowicie wyeliminować te rodzaje pomocy, które w największym stopniu zniekształcają konkurencję.

Konsumenci, firmy i pracownicy odniosą korzyści z istnienia rynku wewnętrznego bez granic oraz z prostych, udoskonalonych podstawowych zasad. Konsumentom powinno się zapewnić wysoki stopień ochrony. Prezydencja będzie dokładać wszelkich starań, aby stworzyć w UE jak najlepsze otoczenie dla działalności gospodarczej, ze szczególnym zwróceniem uwagi na małe i średnie firmy. W Unii muszą być stosowane najprostsze i jak najbardziej przejrzyste zasady, tak aby firmy i konsumenci nie mieli żadnych wątpliwości co do tego, do czego się odnoszą poszczególne z nich i dlaczego są potrzebne. Zarówno pracownikom najemnym, jak i osobom prowadzącym samodzielną działalność gospodarczą należy ułatwić podejmowanie pracy w innych państwach członkowskich.

Nadal istnieje także potrzeba podjęcia specjalnych działań w celu wsparcia mniej uprzywilejowanych grup osób, znajdujących się na marginesie rynku pracy i społeczeństwa. Biznes powinien być aktywnym partnerem w tych przedsięwzięciach.

Duńska Prezydencja będzie prowadzić działania na rzecz:

- lepszych, prostszych zasad obowiązujących w UE, skutecznie i niezawodnie wdrażanych i stosowanych w sposób ujednoczony, tak aby zmniejszyć obciążenie administracyjne;
- łatwiejszych rozwiązań pozwalających na podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej w UE, w tym większego dostępu do kapitału ryzyka;
- wsparcia dla wewnętrznego rynku usług;
- modernizacji i uproszczenia zasad zabezpieczenia społecznego migrujących pracowników oraz bardziej jednolitego, przejrzystego i elastycznego uznawania kwalifikacji zawodowych;
- uproszczenia zasad swobody przemieszczania się osób fizycznych;
- [przestrzegania] unijnych zasad właściwego zachowania się na rynku;
- uwzględniania aspektu równych szans.

Zasady rynku wewnętrznego muszą także obowiązywać w sektorze energetycznym, co można będzie uzyskać poprzez:

- decyzję o zmianie istniejących dyrektyw w sprawie gazu i energii elektrycznej, tak aby zapewnić wszystkim klientom komercyjnym możliwość wyboru dostawcy od 1 stycznia 2004 r.;
- decyzję – w marcu 2003 r. – o pełnej swobodzie wyboru dostawcy dla wszystkich gospodarstw domowych;
- decyzję o ujednoczeniu cen i zarządzaniu transgranicznym przesyłem energii;
- decyzję o zmianie wytycznych w sprawie pomocy na rzecz rozszerzenia transeuropejskiej sieci energetycznej, tak aby wytyczne te odpowiadały zmianom zachodzącym na wewnętrznym rynku energii.

Nowoczesny system komunikacyjny

Europie potrzebny jest bardziej funkcjonalny system komunikacyjny – zarówno powietrzny, kolejowy, morski, jak i drogowy. Duńska Prezydencja będzie prowadzić prace na rzecz:

- nowych przepisów lotniczych, łącznie z reformą ruchu lotniczego w obrębie europejskiej przestrzeni powietrznej;
- zacieśnienia współpracy w dziedzinie wspólnych połączeń komunikacyjnych poprzez wydanie nowych wytycznych w sprawie transeuropejskich sieci transportowych;
- liberalizacji europejskiego rynku kolejowego;
- ułatwienia spedycji do i z Europy przez zawarcie nowych umów spedycyjnych z Indiami i Chinami oraz poprawę bezpieczeństwa pasażerów.

Nowe płaszczyzny społeczeństwa informacyjnego

Wzrost i dobrobyt w Europie są ściśle związane ze stworzeniem korzystnych warunków dla innowacyjności przedsiębiorstw, łącznie z tanią i skuteczną ochroną prawną wynalazków. Prezydencja będzie dążyć do:

- jak najdalej idącego propagowania patentu wspólnotowego;
- skoncentrowania się na wykorzystywaniu biotechnologii z pożytkiem dla wzrostu i dobrobytu; będzie to można osiągnąć poprzez należyte uwzględnianie stosownych zasad etycznych oraz za pomocą niezawodnych, przejrzystych regulacji;
- upowszechnienia idei społeczeństwa informacyjnego dla wszystkich, poprzez rozpoczęcie prac nad realizacją nowego planu działania „eEurope 2005”, zapewnienie przyjęcia dyrektywy w sprawie pozwolenia na komercyjne wykorzystywanie powszechnie dostępnych informacji oraz opracowania strategii zapewnienia bezpieczeństwa sieci i informacji;
- wdrożenia VI Ramowego programu badań i rozwoju technicznego oraz promowania idei stworzenia europejskiego obszaru badawczego;
- zacieśnienia współpracy w zakresie szkoleń zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia ustawicznego oraz poprawy współpracy z krajami spoza UE.

Transgraniczne egzekwowanie praw

Współpraca w sprawach cywilnoprawnych powinna ułatwić osobom fizycznym i firmom egzekwowanie przysługujących im praw o zasięgu przekraczającym wewnętrzne granice UE.

W związku z powyższym Prezydencja duńska ma zamiar kontynuować prace nad:

- przyspieszeniem i zwiększeniem skuteczności windykacji należności w innych krajach Unii Europejskiej;
- zapewnieniem transgranicznego egzekwowania nakazów o opiece nad dzieckiem i nakazów zapewnienia dostępu do dziecka w obrębie UE;
- zapewnieniem obywatelom dostępu do programów pomocy prawnej we wszystkich krajach UE w przypadku transgranicznych sporów prawnych;
- ułatwieniem uznania i egzekwowania na świecie wyroków wydanych w krajach Unii Europejskiej.

Poprawa stanu środowiska

Nie możemy już sobie pozwolić na wzrost gospodarczy, który powodowałby równoległy wzrost zanieczyszczenia środowiska naturalnego i zużycie zasobów. Z drugiej jednak strony dalsza poprawa stanu środowiska wymaga lepiej funkcjonującej gospodarki. W związku z tym wzrost gospodarczy i czystsze środowisko naturalne są wzajemnie ze sobą powiązane. Dlatego do 2010 r. UE musi się stać nie tylko najbardziej konkurencyjną gospodarką światową, ale także gospodarką wykorzystującą w najbardziej efektywny sposób istniejące zasoby. Wobec powyższego konieczne jest odnowienie podejścia do zajmowania się problemami stanu środowiska. Należy lepiej wykorzystywać siły rynkowe. We wszystkich politykach UE należy uwzględnić aspekt środowiska naturalnego.

Podczas Światowego Szczytu Zrównoważonego Rozwoju w Johannesburgu UE musi odgrywać główną rolę, co będzie jednym z warunków uzyskania przez ten szczyt wymiernych rezultatów. Podstawowym jego założeniem jest zrównoważone podejście do rozwoju gospodarczego, rozwoju społecznego i ochrony środowiska. Prezydencja będzie prowadzić prace na rzecz światowego porozumienia, które zapewniłoby postęp we wszystkich trzech wymiarach trwałego i zrównoważonego rozwoju, a jednocześnie przewidywało wkład zarówno ze strony Północy, jak i Południa. Każdy musi w jakiś sposób się do tego przyczynić i każdy uzyskać z tego jakieś korzyści. Prezydencja przygotowuje przegląd strategii trwałego i zrównoważonego rozwoju UE, z uwzględnieniem wyników obrad szczytu w Johannesburgu.

Ochrona środowiska naturalnego ma ogromne znaczenie dla zdrowia publicznego – i dlatego jest ważnym priorytetem. Prezydencja wzmocni wysiłki na rzecz poprawy jakości wody, gleby i powietrza.

Duńska Prezydencja będzie prowadzić działania na rzecz:

- jak najszybszego wprowadzenia w życie protokołu z Kyoto, przez skłonienie krajów, które nie są państwami członkowskimi UE, do jego ratyfikacji;
- wypełnienia przez UE zgodnych z protokołem zobowiązań do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych,
- kontynuowania globalnego przywództwa UE w dziedzinie zagadnień klimatycznych;
- politycznego porozumienia w sprawie warunków handlu emisją CO₂;
- zaostrzenia obowiązujących w UE zasad stosowania i emisji substancji szkodliwych dla środowiska lub dla zdrowia ludzkiego;
- kontynuacji prac nad regulacjami dotyczącymi niebezpiecznych substancji, przez wprowadzenie poprawek do istniejących dyrektyw;
- zainicjowania prac nad nowymi, ramowymi przepisami prawnymi dotyczącymi związków chemicznych, zgodnie z zasadą ostrożności i większej odpowiedzialności ze strony przemysłu; należy zapewnić, by związki chemiczne były oceniane [pod względem ich bezpieczeństwa] i by następowało stopniowe wycofywanie się ze stosowania najbardziej niebezpiecznych z nich;
- powstrzymania spadku różnorodności biologicznej najpóźniej od 2010 r. Będzie to między innymi obejmować prace nad śródkresową weryfikacją polityki rolnej UE oraz zasadniczym zmodyfikowaniem polityki UE w dziedzinie rybołówstwa;
- wczesnej ratyfikacji i realizacji międzynarodowych umów dotyczących bezpieczeństwa biologicznego; właściwie wykorzystywane technologie genetyczne mogą zwiększyć

światowe zasoby żywności, dzięki czemu mogą się przyczynić do ogólnego dobrobytu. Trzeba się nimi jednak posługiwać w sposób bezpieczny, aby nie wywarły niekorzystnego wpływu na różnorodność gatunków i aby zbudować publiczne zaufanie do stosowania genetycznie zmodyfikowanych organizmów w obrębie UE. Konieczne jest również porozumienie w sprawie unijnych zasad znakowania i identyfikowania tych organizmów.

Potrzebne są nowe instrumenty regulacyjne w dziedzinie ochrony środowiska. Dotyczy to zwłaszcza proponowanej dyrektywy o odpowiedzialności za środowisko, zgodnie z którą podmiot zanieczyszczający będzie musiał płacić za operacje usuwania skażenia. Dotyczy to także ramowej dyrektywy na temat obciążenia infrastruktury, zgodnie z którą ceny transportu powinny w większym stopniu odzwierciedlać jego prawdziwy koszt dla społeczeństwa.

Bezpieczeństwo i higiena pracy

Bezpieczeństwo i higiena pracy odgrywają istotną rolę w dążeniu do zwiększenia liczebności siły roboczej w Europie. Duńska Prezydencja będzie kontynuować prace nad przepisami prawnymi regulującymi warunki pracy.

Jeżeli chodzi o [ochronę] zdrowia, dla duńskiej Prezydencji bardzo ważne będzie kontynuowanie obecnej debaty nad przyszłym kształtem współpracy europejskiej w tej dziedzinie. Sprawami związanymi ze zdrowiem, którym nadano wysoki priorytet, są także prace nad proponowaną dyrektywą o reklamie wyrobów tytoniowych oraz negocjacje w ramach międzynarodowej konwencji WHO w sprawie kontroli nad tytoniem. Znaczenie priorytetowe przypisuje się też postępowi dyskusji na temat reformy prawodawstwa unijnego w dziedzinie farmacji.

4. BEZPIECZNA ŻYWNOSĆ

Konsumenci muszą mieć pewność, że spożywana przez nich żywność jest zdrowa, bezpieczna i wysokiej jakości. Poziom ochrony musi być wysoki i jednolity w całej UE, przy czym muszą obowiązywać wspólne zasady publicznej kontroli produkcji artykułów spożywczych. Należy zachęcać do prac badawczych nad żywnością i do innowacji w tej dziedzinie. Będą one przeciwdziałać pogarszaniu się jakości. Należy zachęcać do produkcji zdrowej żywności i chronić różnorodność fauny i flory. Wytyczne te będą także przyświecać dalszym pracom nad [reformą] polityki rolnej UE, które będą miały istotne znaczenie dla Prezydencji. Unijna polityka rybołówstwa wymaga reformy. Powinna ona sprzyjać zachowaniu naturalnych zasobów mórz dla przyszłych pokoleń. Należy wziąć pod uwagę istotną rolę sektora rybołówstwa dla wielu lokalnych społeczności, aby uniknąć niezamierzonych efektów ubocznych.

Kontynuowanie średniookresowej weryfikacji Wspólnej Polityki Rolnej

W ramach realizacji programu Agenda 2000 Komisja musi przedkładać raporty, w razie potrzeby ze stosownymi propozycjami, aby zapewnić, że reforma przyniesie zamierzone skutki. Przegląd średniookresowy Komisji zostanie omówiony przez Radę. Celem duńskiej Prezydencji jest jak największe przyspieszenie dyskusji na ten temat. Prezydencja będzie także zabiegać o przyjęcie jak największej liczby propozycji przedstawionych w ramach stałego dostosowywania się do niektórych organizacji wspólnego rynku.

Podstawowa produkcja rolna odgrywa na obszarach wiejskich zasadniczą rolę. Produkcja rolna i obszary wiejskie pełnią wiele różnych funkcji i mają niewrażliwe znaczenie dla

zapewnienia trwałego wytwarzania zdrowych artykułów spożywczych wysokiej jakości, zrównoważonego wykorzystywania i utrzymania zasobów krajobrazowych oraz ochrony wartości kulturalnych. W tej dziedzinie Prezydencja będzie kontynuować prace nad europejskim planem działania na rzecz upraw ekologicznych.

Zapewnienie bezpieczeństwa żywności i właściwego traktowania zwierząt

Prezydencja będzie koncentrować swoje działania na następujących, szczegółowych zagadnieniach:

- wysoki priorytet dla pasz zwierzęcych, które mają newralgiczne znaczenie dla bezpieczeństwa żywności; w związku z tym Prezydencja przedstawi propozycje poprawy w tej dziedzinie, łącznie z propozycjami dodatków do stosowania w produkcji pasz zwierzęcych; zostaną utrzymane surowe przepisy dotyczące środków antybiotykowych wspomagających wzrost;
- przyjęcie nowych skutecznych zasad zwalczania chorób przenoszonych z żywnością, takich jak salmonellozy, stanowiących istotny problem zdrowotny;
- udoskonalenie zasad higieny żywności;
- stosowanie dodatków do żywności w ilościach uzasadnionych ze zdrowotnego punktu widzenia;
- ustanowienie skutecznych ram regulacyjnych w obrębie UE, umożliwiających oficjalną kontrolę wszystkich aspektów bezpieczeństwa żywności i pasz we wszystkich stadiach produkcji;
- unowocześnienie badań kontrolnych mięsa, także w kontekście kryzysu spowodowanego przez BSE.
- uzgodnienie zasad, którym będą podlegać genetycznie zmodyfikowane artykuły żywnościowe i pasze.

Należy poprawić traktowanie zwierząt hodowlanych, w tym przyrzeć się dokładniej ich transportowi; trzeba skrócić czas przewozu zwierząt do ubojni; należy udoskonalić kontrole transportu zwierząt, a także ustanowić minimalne wymagania mające na celu ochronę kurcząt trafiających na stół.

Zapewnienie przyszłości rybołówstwu

Reforma wspólnej polityki w dziedzinie rybołówstwa to jeden z najważniejszych priorytetów duńskiej Prezydencji. Musi ona zostać przeprowadzona przed końcem 2002 r., na podstawie propozycji Komisji.

Po przeglądzie śródkresowym w 1992 r. sektor rybołówstwa w UE rozwinął się w taki sposób, że najważniejsze rejony połowowe są obecnie nadmiernie wykorzystywane, a potencjał floty rybackiej stał się zbyt duży w stosunku do dostępnych zasobów. Istnieje konieczność zreformowania wspólnej polityki w dziedzinie rybołówstwa, przy czym podstawowym celem reformy jest zapewnienie zrównoważonego korzystania z zasobów, a więc i solidnej bazy dla przyszłej działalności.

Duńska Prezydencja będzie działać na rzecz przeprowadzenia reformy polityki rybołówstwa w sposób wzmacniający równowagę gospodarki rybnej. Metody połowów muszą zapewniać poszanowanie zasobów rybnych i środowiska morskiego. Należy znaleźć rozwiązanie problemu usuwania przypadkowo złowionych ryb. Zagrożone zasoby rybne

muszą zostać odbudowane dzięki wprowadzeniu w życie wieloletnich rozwiązań. Głównym celem reformy będzie więc zmniejszenie floty połowowej UE, tak aby dostosować jej wielkość do dostępnych zasobów.

Duńska Prezydencja zdaje sobie sprawę z gospodarczego i politycznego znaczenia sektora rybołówstwa w kontekście regionalnym oraz z konieczności zapewnienia lepszych warunków do wprowadzenia zmian dostosowawczych w działalności tego sektora. Reforma musi uwzględniać te zagadnienia i przyczynić się do zapewnienia, że omawiana branża i społeczeństwo odczują, iż ich zdanie jest brane pod uwagę przy podejmowaniu decyzji na temat polityki rybołówstwa. Podstawowym zadaniem reformy jest zapewnienie zintegrowania wymogów ochrony środowiska morskiego z tą polityką.

W trakcie Prezydencji duńskiej konieczne będzie także podjęcie decyzji w kwestii ustalenia możliwości połowowych i wytycznych cenowych dla produktów rybnych na rok 2003.

Innowacyjna branża spożywcza

Wyzwania dla europejskiego rolnictwa, rybołówstwa i przemysłu spożywczego polegają w dużej mierze na zapewnieniu ich konkurencyjności i równowagi oraz poprawie bezpieczeństwa żywności i stanu zdrowia oraz odżywienia populacji. Konieczne jest przywiązywanie większej wagi do badań i innowacyjności w tradycyjnych obszarach polityki Wspólnoty, takich jak polityka rolna i rybołówstwa, w ramach odnawiania tych polityk. Dlatego też duńska Prezydencja będzie prowadzić działania na rzecz wspólnej, europejskiej inicjatywy badawczej, z której skorzystałby cały sektor spożywczy w Europie.

5. GLOBALNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ

UE ponosi szczególną odpowiedzialność za utrzymanie pokoju i stabilności w świecie powiązanych coraz ściślej siecią wzajemnych zależności. Dotyczy to zwłaszcza walki z międzynarodowym terroryzmem, ekstremizmem i biedą. Należy upowszechniać demokrację i poszanowanie praw człowieka na całym globie. Należy również zapobiegać międzynarodowym konfliktom i tłumić je w zarodku. Aby UE mogła sprostać zadaniom wynikającym z tej globalnej odpowiedzialności, konieczne jest wzmocnienie Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa. Unia musi ściśle współpracować z USA i z podobnie nastawionymi państwami i organizacjami międzynarodowymi przy realizacji tych zadań. Celem UE w trakcie Światowego Szczytu Zrównoważonego Rozwoju w Johannesburgu jest zawarcie globalnego porozumienia obowiązującego zarówno bogate, jak też i biedne państwa. Podczas szczytu ASEM w Kopenhadze dojdzie do rozbudowy stosunków między Azją i Europą. W momencie rozszerzenia Unia zacieśni swoje więzy z Rosją i nowymi sąsiadami na wschodzie: Ukrainą, Białorusią i Mołdową.

Jednym z priorytetów Prezydencji będzie dalszy rozwój Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, tak aby UE mogła mieć jeszcze większy udział w utrzymaniu stabilności na arenie międzynarodowej. Działania te będą prowadzone w ścisłej współpracy z koordynatorem polityki zagranicznej UE (wysokim przedstawicielem) i Komisją. Prezydencja będzie efektywnie wykorzystywać wszystkie narzędzia i polityki dostępne Unii w relacjach ze światem zewnętrznym. Szczególną wagę przywiązywać się będzie do skoordynowanego, wyraźnego i szybkiego reagowania UE na międzynarodowe wydarzenia i kryzysy.

Realizacji celów Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa w największej mierze sprzyjać będzie współpraca z innymi organizacjami międzynarodowymi. Duńska Prezydencja będzie prowadzić działania na rzecz wdrażania stanowisk UE na forum ONZ i OBWE, w ścisłej współpracy z pozostałymi państwami członkowskimi.

Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony

Na mocy porozumienia z Edynburga z 1992 r. Dania zrzeknie się prawa do działania jako Prezydencja we wszystkich przypadkach obejmujących przygotowanie i realizację decyzji wpływających na sprawy obronne. Rolę tę będzie odgrywać Grecja - jako kraj, który będzie w następnej kolejności przewodniczyć Unii. Aby zapewnić bezproblemowe i skuteczne zarządzanie trwającym obecnie dynamicznym rozwojem polityki bezpieczeństwa i obrony, te dwa kraje będą ściśle z sobą współpracować i koordynować swoje działania. Program Prezydencji dotyczący potencjału militarnego, służącego tłumieniu konfliktów, został opracowany przez Grecję, która będzie odgrywać rolę Prezydencji w tej dziedzinie.

Aspekty wojskowe (część opracowana przez Grecję)

Rozwój europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony (EPBO), włącznie z jej aspektami wojskowymi, wzmocni zarówno Wspólną Politykę Zagraniczną i Bezpieczeństwa, jak i wkład Unii w utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa na świecie, zgodnie z zasadami Karty Narodów Zjednoczonych. Druga połowa roku 2002 będzie miała szczególne znaczenie, gdyż UE będzie dążyć do uzyskania znacznych postępów w kierunku realizacji wspólnych celów w rozwijaniu potencjału militarnego. Umożliwi to sprostanie nawet najtrudniejszym zadaniom zarządzania kryzysowego UE. Chodzi tu mianowicie o zadania petersburskie, mające na celu utrzymanie i zachowanie pokoju. W tym kontekście najwyższy priorytet zostanie przyznany wzmocnieniu potencjału militarnego przez uzupełnienie odczuwalnych niedostatków. W tym celu należy promować współpracę w dziedzinie zbrojeń w ramach uzgodnionych planów.

Jak zadecydowano wcześniej, UE oceni sytuację i zbada wszystkie możliwe opcje, po czym przygotuje się do przejęcia operacji obecnie prowadzonych przez NATO w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii. Ważną sprawą będzie więc kontynuowanie rozmów z Paktem Atlantyckim w celu osiągnięcia ogólnego porozumienia na temat wszystkich stałych ustaleń istniejących w stosunkach między UE i tą organizacją.

Inne priorytety to wdrażanie programu ćwiczeń oraz przeprowadzenie konsultacji i włączenie do prowadzonych działań europejskich członków NATO spoza Unii, kandydatów do UE i innych ewentualnych partnerów, zgodnie z decyzjami UE. Unia rozważy także podjęcie innych inicjatyw, które mogą się przyczynić do dalszego rozwoju EPBO.

Aspekty cywilne

Unia musi być zdolna do szybkiej interwencji w sytuacji zagrożenia kryzysem lub konfliktem. Aby było to możliwe, potrzebne są jej zasoby zarówno militarne, jak i cywilne. Do tej pory najwięcej uwagi poświęcano rozwojowi potencjału wojskowego. Jednakże wysiłek cywilny jest co najmniej tak samo ważny. Prezydencja przywiązuje dużą wagę do zapewnienia równowagi między wojskowymi i cywilnymi zasobami UE.

W sektorze cywilnym UE koncentruje się na zbudowaniu potencjału policyjnego, praworządności, ochrony cywilnej i administracji cywilnej. W każdym z tych obszarów

ustalono cel, który UE powinna osiągnąć przed końcem roku 2002. Jednym z nich jest, na przykład, stworzenie grupy 5000 policjantów gotowych do natychmiastowego wysłania do akcji.

Prezydencja doloży wszelkich starań, aby osiągnąć jak największy postęp na drodze do realizacji celów w tej dziedzinie.

Równocześnie będą prowadzone prace mające na celu jasne określenie, w jaki sposób różnego rodzaju potencjał cywilny mógłby zostać jak najlepiej wykorzystany do współpracy w sytuacjach kryzysowych. Zasadniczo chodzi o to, że w tego typu sytuacjach Unia powinna być w stanie zapewnić pakiet środków odpowiednio dostosowanych do bieżącego zadania. Jednocześnie powinny zostać ustanowione ściślejsze powiązania między działaniami prowadzonymi przez UE i innymi uczestnikami zdarzeń na arenie międzynarodowej, w tym ONZ, OBWE i Radą Europy.

Zapobieganie konfliktom

Kontynuowanie wysiłków mających na celu zapobieganie konfliktom jest ważnym zadaniem dla Prezydencji. UE ma do swojej dyspozycji wiele instrumentów, które mogą pomóc w zapobieżeniu najważniejszym ze sporów. Narzędzia te muszą być wykorzystywane w sposób bardziej celowy i spójny. W czasie Prezydencji szwedzkiej w 2001 r. przyjęto kompleksowy program zapobiegania konfliktom przez UE. Prezydencja [duńska] wniesie swój wkład w jego realizację.

Liberalizacja handlu światowego i wsparcie dla krajów rozwijających się

Podczas konferencji ministerialnej w Doha w listopadzie 2001 r. WTO przystąpiła do nowej rundy negocjacji na temat dalszej liberalizacji handlu na świecie. W ścisłej współpracy z Komisją Prezydencja będzie dokładać starań, aby negocjacje te postępowały. Nadzrędnym tematem obecnej rundy jest możliwość uzyskania większego udziału w handlu światowym przez kraje rozwijające się.

W trakcie duńskiej Prezydencji będą prowadzone prace nad dalszą liberalizacją handlu produktami i usługami przemysłu i rolnictwa. Innymi ważnymi dziedzinami są: ochrona środowiska, poprawa możliwości inwestowania za granicą i dostęp krajów rozwijających się do leków ratujących życie.

Lepsza integracja gospodarcza krajów rozwijających się ze światowym handlem ma decydujące znaczenie dla długotrwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarczego tych państw. Współzależność między handlem i rozwojem będzie więc jednym z priorytetowych zagadnień, którymi będzie się zajmować Dania. Prezydencja będzie dążyć do poprawy dostępu krajów rozwijających się do rynku światowego. Będzie to połączone ze wsparciem np. uczestnictwa w negocjacjach międzynarodowych i wdrażania istniejących porozumień handlowych. Ponadto zasady obowiązujące w handlu powinny być zrównoważone, tak aby wszystkie państwa mogły czerpać korzyści z międzynarodowego układu handlowego. Działania te będą prowadzone na kilku poziomach, w tym na poziomie WTO, UE oraz dwustronnej i wielostronnej pomocy rozwojowej.

W kontekście UE negocjacje porozumień o współpracy gospodarczej (porozumień o wolnym handlu) związane z porozumieniem z Cotonou między Unią a regionalnymi organizacjami państw afrykańskich, regionu Karaibów i Oceanu Spokojnego (państw AKP) rozpoczną się

we wrześniu 2002 r. Prezydencja przywiązuje duże znaczenie do tego, aby proces ten był oparty na wysiłkach na rzecz integracji regionalnej, prowadzonych samodzielnie przez te kraje. Będzie się też zwracać uwagę na istniejące różnice w zakresie potrzeb i poziomu rozwoju poszczególnych państw.

Jako państwo przewodniczące UE Dania będzie kontynuować aktywne działania na rzecz realizacji celu pomocy rozwojowej ONZ, którym jest przeznaczenie na tę pomoc 0,7 proc. produktu narodowego brutto. Służyć temu będzie, między innymi, Światowy Szczyt Zrównoważonego Rozwoju i działania prowadzone w następstwie konferencji ONZ dotyczących finansowania rozwoju i najmniej rozwiniętych krajów. Podczas odbywającej się w marcu 2002 r. w Monterrey konferencji o finansowaniu rozwoju państwa członkowskie Unii zobowiązały się już do zwiększenia całkowitej wysokości pomocy do 0,39% produktu narodowego brutto w 2006 r.

Wspólnie z Komisją Prezydencja będzie się odnosić z dużą troską do utrzymania i realizacji obecnych reform w dziedzinie pomocy wspólnotowej. Zarządzanie pomocą musi być efektywne. Jednocześnie należy wzmocnić orientację na zwalczanie biedy, podobnie jak na aspekty horyzontalne, takie jak nierówność płci, problemy związane z ochroną środowiska, prawa człowieka i demokratyzacja.

Globalizacja i rosnące współzależności między gospodarkami różnych państw zwiększają potrzebę istnienia silnego międzynarodowego systemu finansowego. W związku z tym na pewnych płaszczyznach międzynarodowych, a w szczególności na forum Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW), UE będzie dalej dążyć do wzmocnienia międzynarodowego systemu finansowego, a także kontynuować działania na rzecz zwiększenia swojej roli w ramach MFW przez opracowanie wspólnego podejścia do zagadnień, którymi instytucja ta się zajmuje.

Krzewienie demokracji i praw człowieka

Prawa człowieka zajmują coraz bardziej wydatne miejsce we Wspólnej Polityce Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz w pomocy rozwojowej świadczonej przez UE i zostanie im nadany priorytet. Prezydencja będzie dążyć do realizacji dwóch celów.

Pierwszym z nich jest zwiększenie skuteczności – polityka działań na rzecz praw człowieka realizowana przez UE musi być w większym stopniu zorientowana na rezultaty, spójna i widoczna. Będzie się do tego dążyć w ramach Unii, na Zgromadzeniu Ogólnym ONZ, w ramach dialogów z państwami trzecimi oraz podczas forum dyskusyjnego na temat praw człowieka w UE, przygotowywanego przez Prezydencję na grudzień 2002 r. Podstawowym tematem dyskusji będzie zwiększenie skuteczności polityki unijnej.

Drugim celem będzie zapewnienie większej otwartości w kształtowaniu i realizacji polityki UE w zakresie praw człowieka oraz nawiązanie bezpośrednich kontaktów z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działania w tej dziedzinie.

Wzmocnienie stosunków UE z państwami trzecimi i innymi regionami świata

Powiązania transatlantyckie

Duńska Prezydencja będzie się odwoływać do ścisłych transatlantyckich powiązań między Europą i USA, które zbudowane są na podstawie wspólnych wartości i interesów. Prezy-

dencja będzie kultywować i rozszerzać te powiązania; koncentrować się będzie przede wszystkim na następujących dziedzinach o najwyższym priorytecie: (1) kontynuowanie współpracy w ramach walki z terroryzmem i przestępczością międzynarodową. Obszar ten będzie zajmował decydującą i centralną pozycję w stosunkach transatlantyckich; (2) współpraca podczas Światowego Szczytu Zrównoważonego Rozwoju w Johannesburgu; (3) współpraca w sprawie Rosji i z Rosją oraz (4) współpraca w ramach wdrażania postanowień spotkania ministerialnego WTO w Doha. Duńska Prezydencja dołoży wszelkich starań, aby uzyskać wymierne rezultaty w tych czterech dziedzinach.

Rosja

Duńska Prezydencja będzie rozszerzać współpracę między Rosją i UE. Po długim podziale w czasach zimnej wojny należy zapewnić równomierny wzrost całej Europie. Kluczem do tego jest ścisła współpraca gospodarcza i handel. Prezydencja będzie intensyfikować prace na rzecz ujednoczenia prawodawstwa i norm, tak aby w nieco dłuższej perspektywie Rosja i UE mogły stworzyć, poprzez zniesienie barier taryfowych i przeszkód biurokratycznych, wspólny europejski obszar gospodarczy, który byłby czymś więcej niż tylko strefą wolnego handlu. Ważnym pierwszym krokiem jest przyjęcie Rosji do Światowej Organizacji Handlu, czemu zostanie przyznany wysoki priorytet.

Prezydencja będzie także przywiązywać dużą wagę do działań umacniających demokrację, przestrzeganie praw człowieka i praworządność w Rosji. Zostaną również poczynione starania w kierunku zacieśnienia współpracy przy pokonywaniu wspólnych problemów związanych z energią, ochroną środowiska, bezpieczeństwem elektrowni atomowych, przestępczością o zasięgu międzynarodowym i z Obwodem Kaliningradzkim. We współpracy z Komisją Prezydencja będzie prowadzić działania na rzecz ratyfikacji przez Rosję Układu o inwestycjach i handlu energią (*Energy Charter*).

Kwestie te zostaną omówione podczas planowanego szczytu UE-Rosja, który odbędzie się w Kopenhadze 11 listopada 2002 r.

Tzw. Wymiar północny UE i nowi sąsiedzi na wschodzie

W trakcie duńskiej Prezydencji zostaną opracowane wytyczne dla nowego planu działania na rzecz Wymiaru północnego UE na lata 2003-2006 r. W kontekście rozszerzenia Unii nowy plan powinien uwypuklać znaczenie współpracy w strefie jej nowych granic zewnętrznych, sprawę zapewnienia bezpieczeństwa skutecznego funkcjonowania tej granicy, a ogólniej – włączenie północno-zachodnich obszarów Rosji w rozwój w rejonie Bałtyku, któremu w jeszcze większym stopniu sprzyjać będzie rozszerzenie UE. Plan ten powinien też zakładać wsparcie rozwoju gospodarczego regionu, przez działania na rzecz poprawy warunków funkcjonowania prywatnych firm oraz zniesienie przeszkód w handlu.

W sierpniu odbędzie się na Grenlandii konferencja ministerialna, podczas której zostanie poruszony, między innymi, aspekt arktyczny Wymiaru północnego, a w tym – problemy arktycznego środowiska naturalnego oraz rozwój obszarów o bardzo niskiej gęstości zaludnienia.

Ponieważ plan ten będzie musiał być realizowany w odniesieniu do rozszerzonej UE, która będzie miała nowych sąsiadów: Ukrainę, Białoruś i ewentualnie Mołdowę, oczywistą sprawą będzie postrzeganie Wymiaru północnego jako elementu nowej ogólnej strategii dotyczącej państw sąsiadujących z Unią od wschodu. Celem tej ogólnej strategii będzie

wspieranie reform demokratycznych i gospodarczych w tych państwach oraz wzmocnienie współpracy gospodarczej z nimi.

Zachodnie Bałkany

UE odgrywa bardzo dużą, zasadniczą rolę w rejonie zachodnich Bałkanów. Duńska Prezydencja będzie prowadziła działania na rzecz zapewnienia kontynuacji tej czynnej roli. Podstawowymi hasłami są tu: odbudowa polityczna i gospodarcza, własność lokalna oraz rozwój praworządnych społeczeństw demokratycznych.

Praworządność uzyska wysoki priorytet. Misja policyjna UE w Bośni i Hercegowinie, która rozpocznie się 1 stycznia 2003 r. – jako pierwsza cywilna operacja w ramach interwencji kryzysowej prowadzona przez Unię – będzie ważnym wkładem w działania na rzecz wzmocnienia i rozwinięcia praworządności. Podczas Prezydencji duńskiej kontynuowane będą prace planistyczne dotyczące tej misji.

Stabilizacja i stowarzyszanie ze WE nadal będą głównym celem zaangażowania UE w zachodnim regionie Bałkanów. Proces ten stwarza wyraźne perspektywy ściślejszych powiązań z UE. Równocześnie Prezydencja będzie dążyć do tego, aby same zainteresowane państwa brały w nim udział poprzez wdrażanie niezbędnych reform gospodarczych i politycznych.

Bliski Wschód

Zasadniczym problemem jest nie tylko opanowywanie stale pojawiających się sytuacji kryzysowych, ale także przywrócenie perspektywy stabilności politycznej w powiązaniu z rozwiązaniami zapewniającymi bezpieczeństwo. Prezydencja będzie prowadziła działania na rzecz rozwiązania narastającego kryzysu w dziedzinie pomocy humanitarnej i gospodarczego na obszarze Autonomii Palestyńskiej, łącznie z przygotowaniem stanowiska UE na wszelkie konferencje międzynarodowych darczyńców.

Prezydencja dołoży wszelkich starań, aby urzeczywistnić wizję dwóch krajów – Izraela i Palestyny – żyjących w pokoju i bezpieczeństwie.

Stosunki UE z Iranem, Irakiem, krajami Zatoki Perskiej i Afryki Północnej pozostają pod wpływem decyzji podjętej przez Unię po zdarzeniach z 11 września 2001 r. o zintensyfikowaniu dialogu na temat działań przeciwdziałających terroryzmowi, prowadzonego nie tylko zresztą z tymi krajami. Prezydencja będzie także kontynuować współpracę regionalną z niektórymi państwami z południowego i wschodniego rejonu Morza Śródziemnego (tzw. proces barceloński).

Ameryka Łacińska i Karaiby

Najważniejszym wyzwaniem jest umocnienie i rozszerzenie politycznej, gospodarczej i kulturalnej współpracy w regionie oraz osiągnięcie wymiernych rezultatów i wprowadzenie w życie inicjatyw będących konsekwencją szczytu Ameryki Łacińskiej, który odbył się w Madrycie w 2002 r. Prezydencja skoncentruje się na dobrym rządzeniu, poszanowaniu praw człowieka, zapobieganiu konfliktom i wzmocnieniu współpracy gospodarczej. Celem bardziej konkretnym jest podpisanie w 2002 r. umowy o współpracę z Chile oraz kontynuowanie negocjacji z krajami Mercosuru (Argentyną, Brazylią, Urugwajem i Paragwajem). Ścisła współpraca na froncie politycznym i ekonomicznym planowana jest także

z grupą andyjską (Boliwia, Kolumbia, Ekwador, Peru i Wenezuela) oraz z państwami Ameryki Środkowej.

Azja

Jednym z najważniejszych zadań duńskiej Prezydencji będzie organizacja czwartego szczytu Europa-Azja (ASEM 4). Jest to główny element realizacji wyznaczonego przez UE celu rozbudowy stosunków z Azją. Prezydencja zintensyfikuje dialog dotyczący zagadnień polityki bezpieczeństwa, a zwłaszcza walki z międzynarodowym terroryzmem. Innymi ważnymi tematami są: współpraca regionalna w świetle globalizacji gospodarki, np. postępy w działaniach na rzecz zapewnienia wolnego handlu, przyczynianie się rundy WTO do wzmocnienia zrównoważonego rozwoju gospodarczego, kwestie ochrony środowiska i integracji regionalnej jako siły napędowej wzrostu gospodarczego. Ważnymi zagadnieniami będą także: edukacja i kwestie kulturalne. Wśród rozważanych spraw znajdzie się możliwość zwiększenia wymiany studentów i badaczy, w celu zacieśnienia więzów z omawianym regionem.

Poza ASEM Prezydencja będzie kontynuować i rozwijać politykę UE w Azji w ramach krzewienia wspólnych wartości. Centralnym zagadnieniem będzie w tym przypadku stała rozbudowa stosunków UE z Chinami. Dania będzie gospodarzem szczytu UE-Chiny. Zorganizuje również szczyt UE – Republika Korei oraz UE – Indie. Prezydencja będzie się też zajmować rozwojem wydarzeń w Afganistanie i kryzysem w stosunkach między Indiami i Pakistanem.

Afryka

Prezydencja będzie prowadzić działania na rzecz poprawy własnych zdolności Afryki do zapewnienia sobie stabilizacji i rozwoju. Będzie się to odbywać we współpracy z takimi inicjatywami jak „Nowe Partnerstwo na Rzecz Rozwoju Afryki” (NEPAD) i z kilkoma organizacjami afrykańskimi.

W ramach bliskiego dialogu prowadzonego przez UE z państwami afrykańskimi w trakcie duńskiej Prezydencji odbędzie się kilka spotkań. Będzie wśród nich spotkanie ministrów spraw zagranicznych UE i Wspólnoty na rzecz Rozwoju Afryki Południowej (SADC) w Kopenhadze.

Inne zadania są związane z opanowywaniem przez UE bieżących kryzysów i konfliktów w Afryce. Chodzi tu nie tylko o mający szeroki zasięg konflikt w Rejonie Wielkich Jezior, konflikt w Liberii i Sierra Leone (w rejonie rzeki Mano) oraz w Rogu Afryki. Co się zaś tyczy południowej Afryki, należy się spodziewać, że sytuacja polityczna w Zimbabwe oraz proces pokojowy w Angoli będą nadal wymagać wnikliwej uwagi.

PODSUMOWANIE

Jak z powyższego wynika, duńska Prezydencja stanie w obliczu realizacji niezwykle szerokiego w swoim zakresie i bardzo wypełnionego programu zadań. Większość z nich to pochodne decyzji podjętych przez Radę Europejską. Ich realizacja będzie wymagać zaangażowania wszystkich zainteresowanych stron. Prezydencja stworzy ramy, zapewni odpowiednią koncentrację działań i wyznaczy wyraźne priorytety. Jednak ostateczny sukces będzie zależeć od powszechnej skłonności do kompromisu. Prezydencja ma zamiar utrzymać ścisłą współpracę ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, a także wierzy, że spotka się z niezbędną elastycznością. Będzie ona potrzebna, jeżeli mamy osiągnąć cele, które sobie wspólnie wyznaczyliśmy.